

- Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024
3. Хребтюк Я.В., Знова М.М., Галич І.В. Аналіз підходів до оцінки результативності системи менеджменту якості. *Матеріали XXI Міжнародної наукової конференції „Сучасні проблеми землеробської механіки”*. 2020. С. 250-251.

УДК 631.016

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Галич І.В. к.т.н., доцент; Заколюдажний С.В. здобувач ВО

Державний біотехнологічний університет

Управління якістю аграрного виробництва є ключовим фактором для забезпечення ефективності, сталості та конкурентоспроможності підприємств агропромислового комплексу. Система управління якістю (СУЯ) включає в себе цілу низку заходів, спрямованих на контроль за якістю продукції на всіх етапах виробництва — від підготовки ґрунту до зберігання та реалізації готової продукції. Ефективне управління якістю допомагає мінімізувати втрати, забезпечити відповідність продукції стандартам, підвищити її конкурентоспроможність та задовольнити вимоги споживачів.

Ключові аспекти управління якістю в аграрному виробництві:

Стандартизація та сертифікація: Одним з основних елементів управління якістю є впровадження стандартів, таких як ISO 9001 для управління якістю, ISO 22000 для безпеки харчових продуктів, та інших галузевих стандартів. Стандартизація визначає вимоги до виробничих процесів, сировини, технологій та готової продукції. Сертифікація є підтвердженням відповідності продукції міжнародним або національним стандартам, що є важливим для виходу на ринки інших країн і збільшення довіри споживачів.

Контроль якості на етапах виробництва: Управління якістю включає постійний контроль на кожному етапі виробничого процесу. Це починається з вибору якісної сировини, ґрунтового обробітку, вибору насіння, дотримання правильних технологій посадки та обробки рослин, а також використання добрив і засобів захисту. Регулярні перевірки якості на цих етапах дозволяють своєчасно виявити відхилення і уникнути негативних наслідків.

Моніторинг та оцінка умов вирощування: Важливою частиною управління якістю є моніторинг умов вирощування, таких як вологість ґрунту, температура, кислотність та наявність шкідників. Використання сучасних технологій, таких як датчики вологості, температури та автоматизовані системи моніторингу, дозволяє оперативно реагувати на зміни умов і приймати необхідні рішення.

Використання сучасних технологій та інновацій: Впровадження передових технологій, таких як точне землеробство, автоматизовані системи управління фермерськими господарствами, роботизація процесів, забезпечує високий рівень контролю за якістю. Точне землеробство дозволяє точно вносити добрива, поливати та обробляти поля, що знижує витрати ресурсів і підвищує

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024
врожайність без шкоди для навколишнього середовища.

Управління ланцюгом постачання: Якість аграрної продукції також залежить від ефективного управління ланцюгом постачання, починаючи від постачальників сировини і закінчуючи кінцевими споживачами. Забезпечення якісних логістичних процесів, зберігання та транспортування продукції є важливим для збереження її якості до моменту реалізації. Вчасне постачання свіжої продукції без порушення умов зберігання є ключовим для гарантії її безпеки та якості.

Інтеграція систем управління безпекою та екологією: Окрім управління якістю, важливим аспектом є інтеграція системи управління безпекою харчових продуктів та екологічної відповідальності. Врахування екологічних вимог щодо використання пестицидів, добрив, захисту навколишнього середовища є необхідним для забезпечення стійкості виробництва і зниження негативного впливу на природу.

Постійне вдосконалення: Для досягнення сталого розвитку та високої якості аграрної продукції важливо постійно вдосконалювати систему управління. Це включає проведення регулярних аудитів, аналіз відгуків споживачів, впровадження нових методів та підходів до виробництва. Постійне вдосконалення є основою для адаптації до змін на ринку, зміни технологій, впровадження нових нормативних вимог.

Висновки. Управління якістю в аграрному виробництві є комплексною задачею, що охоплює не тільки контроль якості готової продукції, а й моніторинг кожного етапу виробництва, від вибору насіння до продажу продукції кінцевому споживачеві. Впровадження системи управління якістю дозволяє підвищити конкурентоспроможність продукції, знижувати витрати та покращувати ефективність виробництва, забезпечуючи при цьому безпеку і відповідність екологічним вимогам. Використання новітніх технологій, стандартизація та постійне вдосконалення є запорукою успіху в управлінні якістю аграрного виробництва.

Список використаних джерел

1. Галич І.В., Антощенко Р.В., Шапко О.В. Підхід PDCA в основі системи управління якістю. Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 2 листопада 2022 р. Харків 2022. 27-28с.
2. Шапко О.В., Коровицька В.В., Галич І.В. Управління якістю аграрного підприємства. Матеріали ХІХ міжнародного форуму молоді "Молодь і індустрія 4.0 в ХХІ столітті" (6-7 квітня 2023 р.) Харків. 2023. С 316.
3. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги. – Введ. 01.07.2016. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 32 с.
4. ДСТУ ISO 9004:2018 (ISO 9004:2018, IDT) Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху. – Введ. 01.01.2020. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2019. – 51 с.
5. Лук'яненко В.М., Галич І.В. Інтегровані системи менеджменту. кість технологій та освіти: збірник наукових праць УПА. Харків. 2011. С 67-70.